

Kerstmis

1) Hebben jullie wel eens een engel gezien? Of hebben jullie misschien, ooit, de bijzondere aanwezigheid van een engel ervaren?

En ik ga het jullie niet makkelijk maken, ik bedoel niet jullie lieve kind of uw kleinkind, of een dierbare vriend en zelfs niet die onbekende die ooit, plots – toen de nood hoog was – een helpende hand heeft toegereikt...

De gedachte dat er echt engelen zijn, mysterieuze, maar liefdevolle, hemelse dienaren van God, is misschien wat bevreemdend, wat uitdagend. Het past niet bij ons mechanische en empirische, westerse wereldbeeld. En gewoonlijk gaan we deze uitdaging dan ook uit de weg, door er een poëtische draai aan te geven: de engelen zijn de lieve, goede mensen om ons heen, of de vreemdeling die op het juiste moment, op de juiste plaats is om ons bij te staan. En dat is niet erg hoor, het is mooi om op zo'n manier mensen engelen te noemen.

Maar zou het kunnen dat de scheppende God, de Heer van het zichtbare en het onzichtbare, niet alleen de mens van vlees, maar ook de engel van geest in het bestaan heeft geroepen? Dat mensen en engelen geestverwanten binnen de schepping zijn? Of ben ik u nu sprookjes aan het vertellen?

2) Is er wel eens iets onverklaarbaars gebeurd in jullie leven? Ga maar terug in jullie herinneringen...een gebeurtenis die je diep geraakt heeft, verwonderd heeft en je altijd is bijgebleven. Dat je plots een warme troost voelt, terwijl je gebroken, bedroefd alleen op je kamer zit. Dat je plots een ingeving krijgt, en zonder twijfel weet wat je te doen staat, in dit leven, en een keuze maakt. Terwijl je maanden en maanden lang maar wat doelloos door je school of huis doolde. Dat je ter nauwer nood aan een ongeluk ontsnapt, en het leek wel alsof een hand je tegenhield toen je onoplettend de weg wilde oversteken...maar er is verder niemand op straat. Of dat je plots, door een vreemde en toevallige samenloop van omstandigheden, de liefde van je leven tegen het lijf loopt.

Soms lijkt het alsof er vlak achter onze blik nog een hele wereld schuil gaat. Maar over deze wereld heeft de mens geen macht. Wij kunnen haar niet betreden wanneer wij willen. Of zoals de mens helaas gewoon is, wij kunnen deze wereld niet met geweld binnentrekken en bezetten. Nee, deze wereld overvalt ons...soms.

3) Hebben jullie dat ook wel eens, als je de Bijbel leest of er een verhaal uit hoort of er een film over ziet, dat je bij jezelf denkt, "*Mooi, waarom verschijnen aan mij niet de engelen, om mij op weg te helpen? Waarom ervaar ik niet, God op zo'n directe manier?*". Misschien dat daardoor een geloofsschroom ontstaat, alsof het maar een sprookje is, of alsof je niet goed genoeg bent, of alsof het geloof niet voor jou is weggelegd. Maar jullie bijzonderheid is niet kleiner dan die van de heiligen in de Bijbel. Vergeet niet dat de Bijbel een bundeling is van honderden, duizenden authentieke godservaringen door vele eeuwen heen. Ik denk dat als wij hier, al onze bijzondere en religieuze ervaringen zouden bundelen, we ook al een stevig boek zouden krijgen.

De Bijbel is een soort verzamelalbum, een *Best Off* van de ontmoetingen tussen God en de mens, of een *Greatest Hits* van gebeurtenissen in de heilsgeschiedenis van de mens. In de Bijbel staan vele menselijke mijmeringen over schepping, onderdrukking en bevrijding. Er staan woorden van dank in gericht tot God en woorden van lof voor Zijn scheppingswerk en bijstand. Maar ook bedroefde en boze klachten omdat God soms zó ver weg lijkt te zijn. Dus ook voor de Bijbelse mensen.

4) God lijkt vaak ver weg te zijn, maar soms overvalt je plots de ervaring van Zijn nabijheid. Soms lijkt het net alsof je voorbij je eigen blik een glimp opvangt van die andere wereld. Dít vieren we met Kerstmis: de momenten in ons leven dat wij zijn als de heiligen in de Bijbel. De momenten dat wij voelen, geloven, ervaren dat God op een verborgen wijze onder ons is.

In de Bijbel zien we op deze momenten vaak de engelen verschijnen; als een soort grenswachters op de rand van de hemel en de aarde. Als een soort tijdelijke bescherming voor ons, omdat op aarde Gods directe aangezicht nog te overweldigend is. Je zou kunnen zeggen dat de engelen tekens zijn van Gods voorzichtige omgang met ons. Want Hij heeft ons de grootste gave gegeven, namelijk de vrijheid om ons eigen leven vorm te geven, om te kiezen, zelfs voor of tegen God zelf. Want vrijheid is de wortel van de liefde. God is niet van zin om Zich zo direct, zo overweldigend aan ons te openbaren, dat deze vrijheid meteen weer in de kiem gesmoord wordt. Want dit zou de liefdesrelatie tussen God en mens leeg en nietszeggend maken.

5) Zelfs toen God Zich op een onvoorstelbare en definitieve wijze aan ons, aan de aarde kenbaar maakte - je zou kunnen zeggen Zijn grootste hit op het *Best Off* album - deed Hij dit op een verborgen wijze, namelijk als een kind. Als een kind in een kribbe. Niet in de bovenzaal, maar weggestopt tussen het stro en de dieren op stal. Niet in Jeruzalem, maar in dat kleine plaatsje Bethlehem.

Wat maakt dit kleine kind, Jezus, zo speciaal? De profeet Jesaja voorziet al de komst van de Messias en noemt Hem: Wonderbare raadsman, Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst. Kerstmis wordt ook vaak het feest van de vrede genoemd. Een aangrijpend verhaal dat ik ooit gehoord heb, is dat het voorkwam tijdens de Tweede Wereldoorlog, dat op Kerstnacht Duitse en geallieerde soldaten het vuur staakten, elkaar tegemoet traden vanuit hun beide werelden, en elkaar troffen op het midden van het slagveld, om even Kerst te vieren. En die paar uur, dat er geen schoten klonken, en geen wegstervend gegil, dat het stil was, was er even vrede.

6) Wat maakt dit kleine kind, Jezus, zo speciaal? In de Evangelielezing hoorden we hoe engelen Zijn geboorte aankondigen. Maar de engelen omkransen niet alleen Jezus' geboorte, maar heel Zijn leven. In Zijn handelen, beproevingen, als Hij onder de mensen is en als Hij Zich alleen heeft teruggetrokken, voortdurend zijn de engelen op Hem betrokken.

Waarom? Ik vertelde jullie al, dat in de Bijbel de engelen aanwezig zijn waar de aarde en de hemel elkaar even raken. Als grenswachters, als een bescherming. De reden waarom ze voortdurend Jezus omringen, is omdat in Jezus de hemel en de aarde elkaar voortdurend raken. In elk woord dat Hij op aarde spreekt, klinkt de hemel door. In elke daad die Hij op aarde verricht, wordt de hemel zichtbaar. Elke stap die Hij zet en elke zucht die Hij slaakt, beroert de hemel en de aarde.

7) Misschien vinden jullie deze gedachten wat te mooi, te optimistisch, in een wereld en in een kerk waar veel kwaad, geweld en gebrokenheid zichtbaar is. Misschien vinden jullie deze woorden over vrede en hoop zelfs hypocriet. Ze klinken één keer per jaar met Kerstmis, en in de rest van het jaar worden we weer met de harde realiteit geconfronteerd. Deze woorden van hoop moeten inderdaad elke dag blijven klinken, maar dat is aan jullie. Met Kerstmis worden we enkel even gescherpt, staan we even meer dan normaal stil bij de belofte dat ooit, hemel en aarde zullen samenvallen, en dat de wortel van deze eenheid al verborgen onder ons is geweest, namelijk in dat bijzondere kind, Jezus.

- *pastoraal werker Yuri Saris*